

Apsteļejams:

Baltijas Semkopja" Administrāzija, Mr-Nigas Ralku-celā
№ 14, Puškīču Gederta un beedra grahmatu-bodē. Bej
tam Rīgā: Šilling'a, Kapteina un Irbitas grahmatu-
bodis un pee kopmana Berchendorffa Iga, pilšehtas Ralku-celā
№ 13. Zītās pilšehtās: wišās grahm.-bodis. Uš laukeem:
pee pagastu-walbehm, mahžitajem, skolotajem, zc.

7. gads.

Rīgā, 7. janwarī.

Makšā ar peefubtišānu par pakti:

Ar Beelikumu: par gadu 3 rubl., bej Beelikuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelikuma 85 kap.
Makšā ekfvedizija un grahmatu bodis f. nemot:
Ar Beelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelikuma 1 rubl.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelikuma 55 kap.
Beelikums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinajums peenem wišās apsteļejamās weetas pret 8 kap. par sīhtu rakstu rindinu.
Eihds ar Baltijas Semkopi it nedēlas isnahls Beelikums ar stahsteem un derigu laika-taweklī; makšā 1 50 kap. par gadu, 80 kap. par pušgadu.

Zaunā gadā wifseem faweeem zeen. lasitajem wehlam labās laimes, bet it ihpafchi fawās walšis drošafajam pamatam, faweeem zenfigeem semkopjeem, wehlam kuplu ušplaušānu un bagatibu.

Saimneezibas nodala.

Uhdēna plawas.

(Runa, ko Pehrinas Zgauru semfowibas beedribā turejis J. Toots.)

Kas pee plaschā radibas pahrtikas galda prot fawas azis atwehrt un ar prahtu apskatitees, tas eewehros driht, ko uhdens semkopjam pee wifseem darbeem nosihme; tas atsihs driht uhdēni par fawu leelako draugu un labdaritaju un zentifees wifadi ar to draudsiigi apeetees; tas atsihs ari, ka lahds warens, bet afchs spehls laujahs ar wina nespehzigu roku walditees un waditees un ispidla wina gribu tīl ilgi, kamehr wiafch reds, ka ar wina tā ar labdari apeetahs. Bet kad schis spehls (uhdens) top aismiršiba atstahs un par wina ne ko nebehdā, tad wiafch israhda fawu spehlu wareni un tad zilweku spehls ir neezigs pret wina, tā to pluhdu laifds redsam. Bet ne ween pluhdu laifds uhdens top mums par eenaidneeku, bet wehl leelakas skabdes tas dara mums tur, tas ir: uš laukeem un plawahm, kur mehš nesefam pratufchi tam fahrtigu zeku eetaifst. Uhdens ir tā straujs strahdigs zilweks, kurefch, kad tam naw fahrtiga darba, ir tuhliā gataws, ari nedarbus darit. Tā uš laukeem un plawahm, kur uhdenam wajadsiige zeki preefch aiftezesfchānas truhft, kas preefch wina wesehlibas loti wajadsiigs, jo tīfai telofchs uhdens paleel isleetajams un wesehligs, wiafch padara skabdi, nomehrde zaur fufchānu pamafam wifus labakos augus, iinibjina un audsina to weeta tīfai nesahles, no kureh ne zilwekem neš lopeem ne lahds labums neteel. Bet kad semkopis faprot ar uhdēni prahrtigi apeetees un kad wiafch prot tam eemauktus mahfchliigi galwā ušmaukt, tad tas labums ir leels, kas zaur uhdēni war zeltees.

Afkatifimees uš pagahjufcheem loikeem. Tur uhdens bija tahs dšrnawas, kas smiltis tīl smalki famala, tā wehifch war tahs tā sneegu putinat, ko mehš daudj weetas juhrmalā redsam, tad uhdens bija tas spehls, kas mums semes afmixus fagahdaja, kas muhfu semes lodes afminānu mīšu par smalku semi patāifija un augeem par baribu fagatanawja, tā ka tagad nekāitami dšhwneeke no tahs fawu pahrtiku dabu. Bej uhdēna muhfu semes lode buhtu tīfai neaugliga klints, uš kuras ne weens dšhwneeke nedj augš newaretu dšhwot. Uhdens ir tā augu pahrtikas klehts, jo tīfai uhdēni ifufufchās treknuma buhtes augi war preefch fawas baribas isleeta. Tadeht labiba aug brangi, kad debes peenahzigu leetu dod, jeb kad zilweks ar fawu spehlu par to gahdā, ka seme ir peenahzigi mitra, kas tam zaur aplāifstichānu eefpehjamš.

Wezee raksti un feneē dambji, ko wezee Romeefchi ar mīfšigeem tehriņeem uštāifija, lai waretu uhdēni preefch lauku un plawu aplāifstichānas isleeta, leezina mums, ka jau preefch gadu tuhstfofcheem zilweki prata atsiht, ka uhdens preefch augu wezināfchānas derigs; wina apbrīhnojāmu darbu atleelas leezina, ka wina prata uhdēni labāli isleeta, ne tā fcha laika laudis.

Lombardija, deenwidus Franziā un Spanija, kur leels faufums, un kur lauki un plawas jalāifsta, kad semkopis grib no faweeem darbeem lahds auglus panahft, uhdens ir leela manta un preze, ko pehrt un pahrdod, māina un isnomā. Lai gan muhfu semē uhdens naw tīl dahrgs, tā minētās semēs, tad tomehr tas ir un paleel preefch muhfu semkopjeem katrā laifā par loti eewehrojāmu leetu un buhtu loti wehlejamš, ka to fahktu wairaf zeenit, ne tā tas lihds fchim darits, tadeht es, kurefch efmu semkopibu, semes wehrtēfchānu un niwileerefchānu mahžijeē un tadeht ar uhdēni wairaf pahstāfams ne tā dahšs zits, efmu apnehmees, semkopjeem isfklaidrot, lahds pelkas un fahdes zaur uhdēni war zeltees, un runafchu fchoreis par uhdens plawahm jeb aplāifstamāh plawahm, ar ko darbojotees tā semkopju leelā wehlefchānahs, kura ir: „No wifu mafāfā semes gabala ar wifu weeglaham darba puhlehm wifu leelakos auglus dabut“, war pilnigi ispiditees.

Suhdšibas par flitahm plawahm mehš dšrdam no muhfu semkopjeem gan alafch, bet waj pret to kas top dahs jeb waj pret fcho kaiti ari lihdselkus meklē, to es ne-

tīgu wis — war buht ka lahda retā weeta teel fchāji sīdā tīfai lahds mafums darits. Ar plawahm ir wehl ta pate buhshāna, ka dahšā weeta ar wezāh mabtehm, par kureh ari ne ko nebehdā, bet kad tahs ir nespehzigas, tad wias nolēel lahda faktinā, padod tahm masu reeznu maišes un lahdu blodinu fahbputras preefch pahrtikas, bet darbūs pagehr no wiafch wehl alafch, to ne maf neeewehrojot, ka wias to wairš nespehji, pee kam tahs wehl beeshi islamā. Tā pat noteel ar plawahm, par kureh, kad tahs ir nolēesejufchās, ari ne ko nebehdā, bet dihrā tahs katrā gadā bej schehlahfchās, kad ari tahs darba wehrtibu wairš neatlihdšina. Kamehr plawa ir wehl laba, wina teel tā bruhte eewehrota, bet kad tā deht apfopfchānas truhfuma ir nowahjojufchās, tad to nolamā par flitku un nederigu.

Pee mums mehds wišpahrtigi plawas tā isleeta, lahds wias ir raditas, weeniga apfopfchāna ir tīfai tā, ka no tahm nozeht fruhmus un nolihdšina zinas. Tīfai fchāde, ka lahds plawas top ar laiku alafch flitakas, kamehr pehž tahs neatlihdšina wairš plauschānas wehrtibu. Lahds plawas ir pee mums deefgan redsamās un tahs naw muhfu semkopjeem nepahstāfamas.

Dahs labš semkopis brīhnahs un faka: „Kad es biju wehl jauneklis, tad uš schihs plawas auga daudj feena, bet nu newehrtējahs to wairš pšaut. Bet zaur ko tas notizis, to wiafch naw ne maf apdomājis, zītadi tur nebuhtu ne ka ko brīhnitees. Jo katrā gadā wiafch nofkuj plawu ar iskapti un lauj pehž tam lopeem to wehl labi nomihnat. Ari pawafarā, kur wehl lahda kuhla atlikufchās, wiafch nekāuj plawai meeru, bet lauj wehl fcho atlikumu, kurefch buhtu tai preefch mehshlofchānas derejis, faweeem badigeem lopeem nofkriņst. Bet ko wiafch par wifu to plawai atdod? Saweem laukeem wiafch ušwed pa trim lihds fchetri gadeem reis mehslus un fuhdšahs tomehr, ka labiba labi neaugot, — bet plawa lai isdod par weli daudj feena, tai jafalpo wiam bej atlihdšinafchānas, kas ne maf ndrīhft wairš notikt, jo lai tas buhtu zilweks jeb lops, seme jeb rihts, katram wajaga isleetai spehlu atdot, zītadi tas newar par tahdu palift, lahds wiafch bija, bet tam jatop par nespehzigu nihfuli. Tā ir ar plawahm ari.

Tadeht semkopjam tas ir no leela fwara, ka wiafch plawai to spehlu atdod, ko wiafch tai laupijis. To wiafch war tīfai zaur mehshlofchānu, wifu labāli ar jaukteem mehshlofchānu, ja eefpehjamš, zaur appluhdināfchānu ar uhdēni isdarit.

Tā ir finama leeta, wifads futraims uhdens, kas no zekeem, pagalmeeem un laidareem uš plawahm noluhst, lahles augshānu loti wezinā. Katris semkopis sīna ari, ka lahda treknās un leelas sahles augshāna no mehshlofchāna zekahs, ko uhdens uš plawu iinefšs un tur isplatijis. Kadēht tad mehš newaram no fawahm upehm un strauteem to pašchu zeret, kurefch tātchū wifš uhdens fatek, lai tas buhtu no laidareem jeb pagalmeeem nahzis? Pawafaru pluhdi aifnefšs no wiafchm pufehm daudj treknuma buhtes uš juhzu, bet no kureh semkopis, kad wiafch uš to fataifšjees, tas ir, kad wiafch ir to isgahdājis, ka plawas war ar uhdēni appluhdinat, war labu datu bej leelahm puhlehm apturet un fawahm plawahm par treknumu dot. Glufchi tīhšs uhdens naw ne kur, ari leetus uhdens ne, kas gan no gāifa nofkriht, bet tomehr tajā atrodahs buhtes, kas augeem der par baribu, wehl mafaf tas uhdens, kas jau ar semi ir kopā bijis, jo uhdenam ir ihpafchi warena fpehja, wifās weelas, ar kureh tahs fastopahs, fewi ušzēmt un isfauket. Tadeht atrodam wina ari wifadas tahs buhtes, kas tur atrodahs, pa kureeni tas tezejis, un pehž tam ir ari wina labums jeb nederigums pee sahles augshānas. No laukeem, mahjahm un pilšehtahm fahzejeis uhdens ir wifu labālais un treknuma sīdā bagatafais, bet uš weetas stahwedams, tā eferu un mefchu uhdens ir jau eewehrojāmi flitkats un purwja uhdens glufchi nederigs.

Uhdēna plawas ir lahds ar grahwjeem un dambjeem, apgahdāf plawas, kur faimneekam ir katrā laifā eefpehjamš, uhdēni uš tahm ušlāifst un atfal nolāifst, tā faufalā

jeb flapjākā laifā wajadsiigs. Pawafarā sneega kuhshānas laifā, kad laifs ir wehl dieftris, lauj uhdenam deenās un naktis pah plawu tezet, kas pa leelakai datoi 2 lihds 3 nedēlas noteel. Pehž tam, kad laifs top jau Altats, bet wehl no naktis fahnahm jabihstahs, appluhdinā plawas katrā nakti. Bet kad laifs ir jau glufchi flits, tad neappluhdinā wairš beeshāfi, ka pa nedeku weenu deenu jeb nakti, bet ne kad katrā faulē, bet apmahfufchā deenā jeb ari nakti. Bet kad wafara ir leetaina un plawai flapjuma deefgan, tad ari naw wajadsiigs appluhdinat. — Pehdigā nedekā preefch plauschānas naw wairš uhdens jaušlāifch, zītadi plawa buhtu plauschānas un sahles fawahfchānas laifā par daudj mihfta un zaur to strahdashāna grubta. Ari pehž plauschānas, kad wehl attahls zerams, wajaga atfal 8 lihds 10 deenu no weetas uhdēni dot un tad tā pat pa nedeku weenu reis appluhdinat, tā preefch pirmahs plauschānas. Kad otru reis ir jau noplaus, tad plawa paleel faufa lihds Mikela deenai, tad atfal diwi lihds trihs nedeku no weetas jadod uhdens un tad wairš ne, kad laifs fahf jou falt. Jga appluhdināfchāna flitā laifā naw ne kad deriga, tad aug fuhnas un wifu labakā plawa war uš ilgaku laiku famaitatees.

Tahdu plawu ir wehl pee mums maf. Preefch lahdeem defmit lihds peezpafsmit gadeem niwileeretajs Muhms ir dahšās lahds muhfu apgabala eetaifšis, kuras, zif es sīnu, naw ne lahda labuma parahdijufchās. Jo pirmahrt tahs eetaifšs ir jau no eefahfuma glufchi aplam isstrahdātas un otrahrt pa datai ari zaur plawu ihpafchneeku nebehdashānu isnibufchās, tā Reblaste, Wigalā un Wenderē, ko laudis nu apfmeedami ušklata, un Muhma darbs ir preefch plawu fopshānas wairaf par fchādi ne tā labumu bijis. Bet ari labu uhdēna plawu, ihpafchi to niwileeretajs Guldebrants eetaifšis, atrodahs muhfu semē fchur un tur, tā Gises muifchā, Mahrtē un wehl dahšās zītās muifchās Rīgas un Rehweles gubernās.

Preefch lahdeem fchetri gadeem es eetaifju Testamas muifchā lahdu uhdēna plawu un muifchās ihpafchneeks un es pats waru ar fcho darbu meerā buht. Senāki pufe no tahs plawas isdewa 20 podu feena no puhrweetas, otra pufe neisdewa ne ko, bet bija fenāki nofaufnats un nobedšnats purwš, weetahm smiltājs.

Pirmā gadā, tas bija wafarā 1877. gadā, kura wifur sahle bija maf augufe, tā plawa isdewa uš semsahles gabala lihds 80 podu feena no puhrweetas un no purwainā gabala, kur fenāki nekās neauga, 20 lihds 40 podu, tā ka no wifās plawas zaur zurehm rehkinajot isnahza no puhrweetas 50 podu feena. No semsahles gabala dabuja wehl labu attahlu rudēni preefch lopu ehbināfchānas, kas faufā feenā rehkinajot lahds 30 podu no puhrweetas istāifija, tā tā labālais plawas gabals isdewa jau pirmā gadā zaur zurehm drofchi 100 podu. Purwainā gabalā gan wairš ne lahds attahls neifauga, bet ar laiku es zeru, ka tas nepaliks semsahles gabalam daudj pakaf. Pirmā gada auglibu newar ari par mehra auklu nēmt, jo weetahm uš tahs plawas fenāki ne weena sahliite neauga, tā ari wifās jaunu grahwju malas bija pirmā gadā plīfās. —

Otra plawa turpat blafam, kas fenāki tīf pat daudj feena isdewa, ka eetaifita uhdēna plawa fenāki, nebija 1877. gadā pa leelakai datai nemaf plaujama, jeb no wifās 70 p. hrweetu leelas plawas dabuja tīfai 50 podu feena; faules karstums bija to glufchi apwīlīnājis, ka schehli bija to ušklaitit, tā tas ar nofaufnatāh purwju plawahm tajā gadā wifur notifa.

(Turpmāf beigās.)

Wispahrtiga data.

Zaifst grosahs.

Baltijas Semkopja wadifchānu ihstēn ušfahlahm ar pagahjufchā gada 46. num. Loreis mums bija tīfdaudj darbu gar Semkopja ahrtigahm buhshānahm, ka wifu labako gribu turedami, tomehr nepafpehjahm deefgan ruhpe-

tees par wina futura kreetnibu. Tanti laika sbejeenes Wahzu awises, it ihpafchi Ztg. f. St. u. L. muhs usflawea, preezadamees, ka nu Semkopis efot paligis daudi labaks ne ka Materu Jura wadifchana. Mums gan sids nosah-pejaks tabdu flawu fawemot, bet tomehr nepeeminefahm ne waheda, labi sinadami, ka drihs no tahs pafchas pufes puhtihis atkal zits wehifsch. It ahtri peepildijahs muhsu paredsejumis. Ztg. f. St. u. L. un Nig. Ztg. reisa un it ka kad weenadi, lehni kairinatas, buhtu dabujufchahs tetaru (stihwo krampi) fahka abas pret mums spahrditees. Nig. Ztg. fawä 302. num. pagahjufchä gada nu atkal usflawea G. Materu. wistha Teesu Wehstinescha promes num., kas efot wifai peellahjigi tarets un glusch affchitrotees no Balt. Semkopja, lura tagadeja redakzija fawu talantu truhlumu ispidot ar faunmu. Ztg. f. St. u. L. dod fawä 302. num. p. g. ihfu ihwilkumu no Balt. Semk. 52. num. faturas, peesihmedama: gandrihs fcheetot, it ka kad Materu Juris atkal buhtu eekrawajees B. S. flejäs, til wifai atgahdinot fchahs lap. 52. num. tos agrakos, ka wina jaw efot drihtsejufchi zeret, ne kad atpafak nealgreefchamus pagahjufchos laikus, beidsam peesihmedama, ka jaulatu un eewehleschanaes zeenigaku programu fchi gada beigahm B. S. neubutu warejis fastahdit pat fawä krahfchanaä sedu laika.

Kahds abju fcho Wahzu awifchu usdewums un to winaas ihfen grib panahlt, tas jau labi fen wairak nefas naw, ka tilai atlahis noslehumps. Gandrihs iklatra numura lasam bahrgu fodu un rahjeenu, ko tahs lihds ar schulti isgahsch pahz Sakalu, Balt. Wehst, Balfu un t. t. Turpreetim usteifschanu un flawu no winaahm ispelna „Latweeschu Awises“, „Tautas beedris“ un tagad „Teesu Wehstinescha“. Wehs flawejam fawu Deemu, ka ne-efam fcho pehdejo pulka. Labat jaw pee pirmajeem ne ka pee pehdejaeem!

Atbilde uf Müllera kunga rakstu Balt. Semkopja isg. gada 50. numura.

Mineta numura M. f. isflaidro, ladeht diwi skolneeki naw taifni is wina klases Balkas dr. skolot. seminari usnemti, un tur runa par weenu, kas „to ihfu laizrau no leeldeenahm lihds usnemfchanaes termizam jun. mehn. G. dr. skola nodfihwojis, weenigi klaweeres fpehledams“ un nosauz tur to skolotaju par „sinamu brihnuma-dakteri, kas zaur klusu zeefchana pret Zimses tehwa rakstu ka waherna ar fweefchahm spalwahm pufchlojaha“ u. t. pr. Kaut gan mans waheds fche naw mineta, tad tomehr flaidri redsams, ka fchi leeta uf mani sihmejaha. Ka es M. f. sinams, tas jau glusch labi; bet labaki wehl buhtu, kad M. f. manu wahedu gaischi buhtu minejis. Stahimees tad, zeen. M. kungs, abi ar atfegtu waigu preefch publikas, un laujat man isteikt Zims fawu atbildi.

Schis skolneeks, tagad dr.-skol. seminarijas mahzellis, pee manis nahkdams teiza, ka jau ap seemas fw. no W.-Peeb. dr.-skol. isstahjees, un wehlejahs tilt fagatawots uf eestahfchanaes seminari. Tadeht tot ihfa laika, kas mums wehl atlika (ne pilni diwi mehneschi), to mahzibas krahjumu, ko usnemfchanaes preefchrahtis rahda, ihfuma nehmahm zauri un atjaunojahm, tahs weetas siiprinajot, kur wahjati gahja, un tur peeleeot, kur las truhla. Bes preefchrahtitahm deenas stundahm nehmahm wehl ahfahrtigahs (leelas) stundas palihga. Ihpafchi us to tika wairak flatis, us to seminariis leelatu fwaru leet (t. i. us to wihfi, ka weens weenu leetu sin, faprot un dara). Ta musikas sira tika klaweeres un ehrgesles fpehletas, ka ari tahs peederigas teoretifkas lihdsinafchanaes zauri nemtas. Rehtinafchana no pirmem rehfinumeem lihds tahm pehz preefchrahta prahtahm wihfeh m tika pahremta. Ar raksteeneem (Auff.) tika strahdats. Geografiija, til pat wifu peezu paf. dalu, ka ari fewischi Kreewu- un Widseme, tika ihfi atjaunota. Wehsture tika ihfuma pahremta, ka ari tehswemes un reformazijas weht. ihfi atjaunota. Si Latw. walodas, Wahzu- un Kreewu gramatikas, dabas siraahm un geometrijas tahs prasamas leetas wifas tika pahzilatas. Ihpafchi religijas sira mums atlika dauds ko darit; jo pehz ta mahzella wahredeem wifsch fcho mahzibu W. Peebalgä bij fanehmis Latw. waloda, un tad usnemfch. effamens to Wahzu waloda prafa, tad wifu tij. mahzibu gahjam ihfi Wahzu waloda zauri.

Kad nu M. f. faka, ka wifsch nodfihwojis te weenigi klaweeres fpehledams, tad ta naw pateesiba.

Tahlak M. f. mani fawz par „brihnuma dakteri“ un faka, ka es „zaur klusu zeefchana pret Zimses tehwa rakstu, ka waherna ar fweefch. sp. pufchlojees“ u. t. pr. Tur atbildu, ka, ja tas waheds uimahzitees fcheit apfihme: wehl fewischi us effamenu fatatitees (un zitadi es to newaru fapraft), tad faprotams, ka man us to nelo newajadjeja atbildet; jo fatatitees tas jaunellis bij nahjis un fatatfchanaes darbs pee ta tika strahdats. Kad J. tehws te ir leetojis to amatneeku buhfhanaä un ari skolas amata sira tai laika, kad skolas darbs fche Widf. wehl nepazehlahs

augstaki pahz amatneeka darbu, no tautas bruhketu wahedu „uimahzitees“, kad wifsch to ari, ka preefch fchis leetas aifnemtu, ar fihmitem („“) ir apfihmejis. — Turpreti, kad Peeb. skola tahds mahzellus peenehma, kas pehz M. f. wahredeem „jau effamineerejufchees, bet weetas truhluma deht nehj seminari usnemti,“ un kad wina usnemfchana seminari M. f. tad wehl W.-Peeb. skolai peefkatta — waj tas neubhs brihnuma daktera darbs? un waj ta neubhs pufchlofchanaes ar fweefch. spalwahm?

Neitralas drufzinas waizafchanaes naw taifni uf J. tehwa rakstu prahtas; jo J. tehws jau nefaka, ka W.-Peeb. fl. newar fagatawot. Bet ja Neitr. drfz. waizaja: 1) Kadeht W.-Peeb. dr. fl. nespehja tilai fchos dimus til tahl west? u. t. pr. — waj tad ta pateesa atbilde neubutu fchi: tadeht, ka wina lihds usnemfch. laikam tur nepalika? Jo, ja paliktu, tad tapat tiku usnemti. Un ja Neitr. drfz. 2) waizaja: Kas tahs par brihnuma-skolahm, kas to gan fpehja? — waj tad ta pateesa atbilde neubutu fchi: tur brihnuma-skolu newajag, bet to war katra draudses- un dauds walites-skolas, kas tilai fawu darbu lihds galam wed?

Bet ja M. kungs fawä raksta ir leetojis: 1) nepateesibu, 2) zitu lamafchana un nizinafchana, lai tad zeen. publika fpreesch, kurefch no mums abjeem preefch fewis ir gribejis kapitalu kalt, un us kuru ta pahremfchana, kuru M. kungs fawä raksta ziteem peedahwa, ka ari ta no wina mineta Refina pafazina ihfi kriht un sihmejaha?

J. Krahtinfch, Gulbenees dr. skolotajs.

Dafchadas sinas.

No Gelfahsemes.

II. wispahrigo djeedafchanaes fwehtku komiteja un djeedataju kuru dirigenti peekideen plfti. 12 deena, Niga, notureja fawu galigo fapulzi, fpreesdama par djeedafchanaes fwehtku atlikuma trefcho dalu. Atnahlfchi bij 6 dirigenti un 11 fwehtku komitejas lozelli. Sawas wehlefhanaes zaur wehtstulehm bij isfajijufchi 31 dirigents, pa leelai dakai wehlehdamees, atlikumu nodot skolotaju bahriku lahdei par labu. Pee djeedafchanaes fwehtkeem bij peeda, lijufchees 15 kore is Kursemes, 52 is Widsemes (to staryp 10 is Nigas) un 2 is anahthnes. Gewehrodama, ka Nigas kore usfataami par mahjeeneem, kuru mahjäs ihfhoja fwehtkus, fapulze nospreeda, ka djeedafchanaes fwehtku atlikums wispahrigajahm skolotaju bahriku lahdehm par labu dalams peemehrigas-dakas, 15: 42; ta tad suma dalama 57 dakas, no kurahm Kursemei par labu nahfs 15 (220 r.) un Widsemei 42 dakas (600 r.). Sapulze wehl nospreeda, kuhgt R. Latw. beedribas preefchneezibu, pafinat ta Kursemes, ka Widsemes wispahrigo skolotaju bahriku lahschu preefchneekem galigo fpreedumu un gahdat, ka nauda tiku eemalfata sinama weeta. — Sihlati fludinajumi par II. Latw. djeed. fw. gaidami fchinis deenas. B. W.

Pattul muifcha, Lasdonas draudse, ari ir fahlfuchi brandwihnu dehtinat is Amerikas maifa, kas israhbotees toti idbewigs. Refen 4 Pruhfchi, kurus pagahjufchä seema Pattules leelkungs deenesta peenehma, tika tijigi nopehrti, tadeht ka, maifu no Stulmanu stanrijas wedot, tee kahdas kules no fchis labibas bija atfahjufchi us zela frogä un tad — atlaifi.

No Mojas pufes Widseme. Sudraba goda medalis, pee Slawiflawa bantes nefams, ir no augstas Keifarifkas V. Nigas draudses teefas tam Wihku (Zarnau) pagasta wezalaham J. Grünberg pafneegts, kas no augstas walbifchanaes winaam par usihtibu un usizibu dahwats, jau 14 gadus fawu pagasta wezala amatu koptot.

Mojeets V. J.

Lehrbata. Igauku walodas lektors Lehrbatas uniwersiteti. Dr. Wesle, runa kahda garala raksta, kas „Sakala“ nodrukats, par Igauku tautas-bibliotefahm un pee tam isfaka, ka kahds Igauku tautas labwehlejtahs nodomajis list labakos zitu tautu rakstus pahrtulot Igauku waloda un preefch tam atwehlejis 2000 rublu. Wispirms ishofchot kahdas 6 jeh wairak grahamatas, kahdas 10 lolfchahu beefas, un no pahredofchanaes eekemio naidu isleetafchot atkal preefch jaunu grahamatu ishofchanaes; ta tad kapitals zaur grahamatahm alafsch pawairofchotees. Leelakas grahamatas, kas pahz par rubli malfafchot, ishofchot masas burtnizäs. Tahda wihse isdotahm grahamatahm buhs wispahrigs nosaufkums „Tautas bibliotefa.“

Kreewijä (bes Somijas) isnahf 485 laifraksti, kure isdalahs uf 96 pilfehtham: 356 Kreewu, 54 Polu, 31 Wahzu, 10 Latweeschu, 8 Franzufchu, 6 Igauku, 6 Ameneeschu, 4 Ebreeschu, 4 Latoru, 3 Grufineeschu, 2 Somu un 1 Latw. walodas.

Kursemes fawstarpiga ugunsapdrofchinafchanaes beedriba, ka is fludinajuma Kurf. gub. awise lasams, ir 12. dezembri fawas darifchanaes flehgufe un nospreeduse, atlikufcho beedribas mantu starp beedreem isbalit.

Zelgawa. Sarkana krusa beedribas komiteja Zelgawa ihfihlos saldatu atraitnehm un bahrianeem un truhluma zeetejeem pee Wolgas par labu basaru ar islofeschanu; wina fanems dahwanas fchim mehrlim par labu. Pee komitejas preeder pahri par 100 lozelli; bet sinams wina wehl wairak fpehs darbotees, ja wehl wairak pee winas peedalifees. Dahwanas un islofejumas preti nemis un loses pa 25 kap. gabala isdalihis katrs komitejas lozellis — Zelgawa: Dillie Allunan kundse, grahamatu pahdewejs H. Allunan k., tiegotaju kungi: R. Dragbeim, H. Günther, Chr. Uiz, weefnigas turelajs S. Weinberg k., rahstfongi Walter, Wolde-mar; Niga: adwolata kungs A. Weber. — Dahwanas war ari zaur pafii sem Latweeschu Sarkana krusa komitejas adreses Zelgawa eefuhit. Par katra fawemtu dahwanu leezinahs awises.

Us teesu-leetu ministertjas pawehli no 15. dezembra p. g. sem Nr. 53 iraid Dobeles aprinka teefas aprinka kungs grafs H. Keyserlings uf pafcha luhgumu atlaifs no amata.

Tufuma. Lihdsfhinigais Zelgawas wirapilsteefas afe-foris, barons Aleksandris Ofsenberg, Wisaugstaki apstiprinats par Tufuma pilskungu.

Tufuma pufe. No tureenas mums peenahjis fchahds strojums: Prawiku muifchas Pitscha frogä, kahdas 10 werstes no Tufuma, 10. dezembri p. g. nodega. Uguns iszehlahs no stedeles, pafcha pusdeenas laika, pahrahema drihs wifu stedeles faufu juntu, bet zitas ehlas nedabuja aifnemt, tapehz ka Wihfkeles muifchas uguns-fprize, ihfa briedi atwesta, fahka pee dfehfhanaes strahdat. Ar uguni aifgahja 7 gowis un aitas un lahdi barokli, kas stedele fadega, jo stahli bija eetaifiti stedele. Rauda un kahdas drihs fapalajamas leetas tika is frogä istabas ijnestas un ta tad isglahbtas. Skahdi pee fadegufchahs mantas rehlika uf kahdeem 400 rubkeem. Pusgraundneeks, kas nelgi preefch tam tika apfagts, ta ka til drehbes bija palitufchahs mugura un nu atkal drufzita bija eedfihwojees, zaur fcho uguns-grehtu pafaudeja wifu fawu nabadfibu. Winaam fadega 3 gowis un wifa zita manta. (M. w.)

Dinaburga. No tureenes „M. W.“ peenahlfufe fchahda sira: Birmä seemas fwehtku deena, plfti. 1/28 wakarä, Dinaburgä uf „nowoje strojerije“ stary saldateem, fche stahwofcha 99. kahneeku Zwangorodskas pulka, iszehlahs breefmiga laufchanaes, kas beidsahs ar breefmu darbu upureem. Kaufchanaes notika stary fcha pulka muifkantem un nestrojewajas rotas saldateem; pee laufchanaes muifkanti bija isleetajufchi nashus jeb zitus tahdus afus eerofchus, pee lam weens kolejs tika pawifam nosfist un diwi saldati (офицеры пуговки) dikti eewainoti; knapas zeribas, waj kahds no eewainoteem wehl buhs dshwotajs. Eewainotee nowesti uf flinnizi — wainigez un breefmu darbu lihdsalibneeki, kahdi 8 zilweki, jau fawemti un fesh tagad aif restehm, gaididami par faweem pahrahdateem nedarbeem, kas wifam pulkam un diwifijaj par ihgnumu un nepatifchana, zaur kaza-teesu fawu pelnit algu.

Kurseme. Kad rudens peenahf flahf, un rente jeb zins mums lauzineeku faimneekem jamahfa lungam waj augstam kroxam, bet no wafaras isdewumeem labatas mums tufchahs, tad, ja Deews ar rashu muhs fwehtijis, eeberam aufas, rubfus, sirus, meeschus, jeb kahdu zitu Deewa dahwanu maifa, aifjuhdsam fawu fizegi, melno jeb behro, un fawu djeefminu pehz Latweeschu araju paraduma irelinadami, brauzam uf pilfehthu zif ahtri ween waredami, wifceem krogeem garam, lai waretu jo drihsil pilfehthu fafneegt, kur dahfi eepirkumi mums wajadfigi, ari dahfi ziti darbi nodarami, jo dauds labaki, ja wairak gaitas uf weenu reifi pilfehthä war ispidit, ne ka turp deht katra neeka brauktu, kur gan dshwo toti dauds to smalki gehrbufchos lungu, bet jo mafal araja ihfen draugu, ka tam dahfahrt tur jo ehromoti paleek ap firdi, un wifsch tilai laimigs juhtahs, kad istapis atkal uf faweem laufeem. Ta nesen atpafak ar kahds no maneem draugeem, it drofchi uf fawa kweeschu wesuma atfehdees, eebrauga Zelgawa, Kursemes lepnaja galwas pilfehthä. Te luhl, lauzineekam uf reifi pulka laufchu apfahrt, tirgojahs un dingejahs ap wina prezj, tafhchu par wifceem wairak fola kahds fchihds naudas par drauga prezj, nem lauzineeka fizegi ari jau aif pawadas, wed uf fawu ta nosaufko fphikeri, kur prezj ahtri fawem, un isdod kahdu neeka sihmiti, ar kuru lai atnahktu pehz nedelahm uf zeenijama Schihda kunga kantori, naidu fawem. Pehz nedelahm draugs tur apwajajahs pehz naudas par welli, newareja ari prezes fanehmeju rotä wairä dabut, un bija ta fawu prezj un ari atlihdsinafchana par wina faudejis. Zitäs tahdäs atgadijums atkal no leelahm ftribdihahm un prozefehm dshrdams. Dodam lauzineekam to padomu, lai tas pilfehthä ne uf kahdu wihfi zitadi fawu prezj ne-isdotu, ka tilai pret tuhdat malfajamu flaidru naudu.

Peterburga. „Wald. Wehtn.“ lasams, ka uf sinanz-ministrea preefchitkumu drihsumä listfhot kalt waga naudas par kahdeem 3 miljoneem rublu.

Paheskats pahv politiku.

Gribeidami leelai datat zeeniteem Valt. Semk. lastajem buht pa prahtom, dosim turpna, lamehr muhsu walslei jalaro, sem paheskata pahv politiku aridsan telegrafa siraas no kaujas lauka.

No Telingu-Turkmenu ekspedizijas nebij fen dabuts nelahdu sira. Likai 30. dezbembri p. g. dabusa to sira-jumu ko general-adjutantis Stobekewis bij isfuhtijis 23. dezbembri. Tat deena agri no rihla eetaisija pirmo transheju 800 folus no West-Debes flaustehm; kautinsh bija shws un ahsains. Lai gan preefsh mums isgabjis wis loimigi; bet deemshehl tatschu naw bijs bes fahvigu upuru. Storp kritusheem atronas generalis Petrussewitschs, Iweres dra-gonu regimentes majors Bulijins, Tamanes jahntneeku re-gimentes efauls Iwanows un 19 saldatu; eewainoti klawa Schirwanes wirs leitnants Gogoberids, Sabines kotniks Aleinikows, Drenburgas regimentes kotniks Ramenzews un 55 saldati. Genaidneeks, kusch no Werwes dabuja palihga tabdu 5000 islastu kareiwu, turas brihnum duh-fchigi. Pee muhsu laba spahna ween, kur generalis Pe-trussewitsch krita, atstahja Telingi pahri par 300 lihtu. Karaa pulki isturas weenadi pateesham wareni un generalis Stobekewis nespeh deesgan usflawet ofizeeru duhschibu. No 24. lihds 28. dezbembri buhshot pirmo transheju apzeetinat un ar wairaf spehseem apsiipinat.

Generalis Petrussewitscha nahwe iraid gan gruhis un gandrishi neatlihdshinajams pasaudėjums; wissh bija gene-ralin Stobekewan pastahwigs un no wisa ougsti zeenits palihgs.

Nakti no 27. us 28. dezbembri eetaisita wehl otra tran-sheja, 400 folus no eenaidneekseem. Upbruskhana eet zih-tigi ul preefshu un ar labahm feshem, tapat zeetofshaa apshaudishana arween wehl teek turpinata. No 24. lihds 26. dezbembri bija kritis kweewem 1 saldati un 3 eewai-noti, un 1 ofizeers eewainotis. Karewi turotees wareni.

Warschawa. Awises sira, ka wisa Polijas aprinka-teesu presidenti esot aissaukti us Peterburgu, swarigu ap-spreeshanu dehl. Doma, ka schihs apspreeeshanas ihpafchi shmeschotees us generalgubernatora Albedinskla jautajumeem, waj peelaist Polus meera teekneschu amatds un zil tahlu atkaut leekat Polu walodu pee teefahm.

Peterburga, 5. janwari, agri. Dzijeli. Generalis Stobekewis sira 30. dezb. ka Telingi 28. dezbembri pulksten 6 wakara, 30,000 leela flaita, nejaukchi usbruka muhsu transhejahm, kuras atradahs 19 kompanijas lahjneeku. 100 lahjneeku leelgabalus, 21 leelgabals un 3 meeferi. Lai gan muhsjee waroniski turejshs, Telingi tomehr eenehma muhsu eepreefshojos darbus un pa dalai ari otrahs transhejas lihds ar 4 kalnu leelgabaleem un 3 meesereem. Zaur stipru schauschanu is pirmejahm transhejahm un zaur duhschigu reserwas atafu tanf pahsa laika eenaidneeku baras atkal isfita lauka is wifahm weetahm, kuras tee bij eeneh-mufchi, un atrahma teem wisa pasaudeto artileriju, iskemot tilai weenu kalnu leelgabalus, ko eenaidneeki jau agraki bij aishwedufchi projam. Schini pahdrofshu un nejaukcha us-bruskhana muhsu karapshlam bij leeki pametumi. Ihpafchi weena kompanija no Apsheronas pulka dauds zeeta, kura 32 nonahweja un 10 eewainoja, pirmehu starpa 1 batal-jona komandiru, 1 kompanijas komandiru un 1 ofizeeru. Lihds ar leelgabaleem fanemtos saldatu eenaidneeki nolawa-Genaidneeku pametums dauds leelaks: nonahweti eenaid-neeki pilidija muhsu transhejas. — Lihds ar peemineeto usbruskhanu prahws eenaidneeku jahntneeku pulks usbruka muhsu lehgerim, bet aridsan tika atfists. Tuhlit pehz ilda-citahs atfshanas, dewa pawehli, eerihlot treshas transhe-jas. Bet tik lihds Telingi pamantija usshaktos darbus, wisa ar wisa spehku no jauna usbruka wisa muhsu frontai, bet tika zaur schauschanu is otrejahm transhejahm ar leeleem pametumeem atfisti atpafal fawa zeetofshu. Usshaktos dar-bus nu turpinaja un nobeidsa 29. dezbembri. Pulksten 3 pehz puudeenos weenu kolonu weda us schurmi. Pehz shwas kauschanahs muhsu karapshla pulksten 6 wakara apmetahs eexemtajahs preefshkantsis, 30. dezbembri turpinaja apshkshanu. Muhsu pametumi 28. un 29. dezb. pawisam bij: 8 ofizeeri un 102 saldati nonahweti, un 9 ofizeeri un 84 saldati eewainoti; bes tam 8 flimokopeji pa dalai nonahweti, pa dalai eewainoti. Stipra schauschana notika ari wehl 30. dezbembri. Muhsu karewi isturahs ka warozi.

Ahssemju awises sira, ka wisa kasaku atamari zaur telegrafu us Peterburgu aissaukti, tapehz ka nodomats, kasaku eestahbijumsh pa wifam arzelt. Zau 29. nowembri Nowo-Tscherkasskas semstibas fapulze nolastis generala Masla-lowza raktis, kura issteiktas schahdas pagehreshanas: 1. Semstibai ja-atnem neapreshotah noboshanu noteifshanas teefba; 2. jaidod wispahrigi nosajjumi par rehkenu we-fshanu semstibu waldees; 3. tam janoteek ari wifshs tahdshs atgadijumsh, kur semstibu waldees neispilda sawus peenah-tumsh; 4. jaruhpejahs, ka noboshanas taptu weenlibdshigi isdalitas un 5. jagahda, ka noboshanas neussiltu tahdahm perfonahm, kura nemas naw atrodama. Weigsh generalis issaka fawa raktis, ka esot wajadshba, Dona semstibu tee-ahdas apreshot, t. i. ka tahs jawadod zitai administracijai.

2. janwari 1881 krita winnesi a 500 rubl. ul schah-deem nummureem:

Nr. 1	3765	777	7999
15898	4386	4229	8020
Nr. 2	9351	5880	8617
625	Nr. 14	7833	10094
5648	6667	9581	10206
13660	6702	1520(?)	12920
14049	18696	16194	19648
16176	Nr. 15	Nr. 27	Nr. 39
16249	3757	3107	10211
17960	11037	6768	13182
Nr. 3	11422	7995	15180
1940	15948	9086	16182
2276	18714	10325	Nr. 40
5309	19210	19413	180
13435	Nr. 16	Nr. 28	1265
15485	4555	5552	5313
17785	7055	7455	6118
18710	17717	8015	8952
Nr. 4	18530	11691	13742
721	19875	14350	15792
1295	Nr. 17	Nr. 29	18519
1728	212	12	19315
3134	1394	13823	Nr. 41
8330	5504	15536	599
14583	10776	Nr. 30	14480
15222	11485	3196	17521
17054	16612	7025	Nr. 42
Nr. 5	Nr. 18	8673	10232
1403	2299	12925	Nr. 43
2837	3461	15496	1188
6426	3925	16685	4223
7911	14387	17111	6812
Nr. 6	Nr. 19	17875	9843
7001	6066	Nr. 31	9990
7151	7018	6314	10598
9394	11383	6474	13077
13046	Nr. 20	10771	16670
15079	1138	19076	Nr. 44
16768	2197	Nr. 32	2455
Nr. 7	2674	4745	13206
1411	3168	14755	Nr. 45
9282	8535	15126	776
13678	8789	18099	5579
14180	15620	Nr. 33	7838
19618	Nr. 21	9530	Nr. 46
Nr. 8	569	16795	1225
846	1205	Nr. 34	2930
3231	4275	365	14799
7960	6468	1409	16517
8689	8708	1571	17545
8945	13339	8912	17983
10944	19526	11158	18695
16607	Nr. 22	13385	Nr. 47
18675	981	14197	701
Nr. 9	6609	14420	4167
5456	18154	16653	5156
6387	19426	16717	15072
15987	Nr. 23	19253	Nr. 48
Nr. 10	8690	Nr. 35	2056
624	10890	1164	3978
2572	16899	4462	4439
6570	19954	6611	14203
7141	Nr. 24	8377	14775
12492	2132	9566	Nr. 49
16865	4403	12931	2020
Nr. 11	7199	Nr. 36	5120
4668	7462	2153	9419
5330	11940	4279	10109
8345	15333	4878	14073
9441	15678	8241	17864
10543	17686	10595	19544
19715	Nr. 25	Nr. 37	Nr. 50
Nr. 12	3235	822	7920
886	10437	6593	11282
13996	11386	10057	17325
19567	13190	Nr. 38	17455
Nr. 13	18746	519	
2330	Nr. 26	1633	

Amortiseeretas tapa schahdas 66 Ser. a 125 rubl. 711, 1599, 1723, 2115, 2167, 3062, 3245, 3252, 3323, 3361, 3803, 4257, 4261, 4356, 5308, 5719, 5727, 5888, 6050, 6386, 6407, 6495, 6572, 7409, 8376, 8450, 8830, 8875, 9055, 9161, 9286, 9976, 10201, 10659, 11004, 11462, 11558, 11608, 12358, 12394, 13050, 13140, 14031, 14436, 14647, 14815, 14880, 14948, 15704, 15787, 16241, 16383, 16413, 16748, 16770, 16930, 17394, 17466, 17580, 17704, 18113, 18678, 19060, 19499, 19671, 19782.

Turzija. Dsmans pahsa, Plewnas aistahwetajs, kas jau reis bij par kara ministri, tagad atkal eezelts schot amata. Wisa eezeshanu dashi eerauga par shmi, ka Turzija gatawojshs us karu.

Turzijas naudas truhzibai ispalihdieja pehdej laika it fawads negaidits atgodijums. Turzijas kara ministres bija dabujis sinat, ka dauds rekrutu Mas-Asija no kara-deenesta atraujotees; wissh aprehmahs scho buhshanu walslei par labu isleetot, un nolehma, katram rekrutam, kas no kara-deenesta grib atwalinatees, 50 Turku mah-rizau jamalka. Drihni pehz tam israhbijahs, ka Mas-Asijas prowingshs 14,000 rekrutu bija scho ispirkshanas naudu aismalshajufchi un walidiba zaur to 700,000 mahrizau jeb wairaf ka 16 milionu franku eexehmufi.

No Albanijas siraas dsirdamos, ka Ali Beis no Gu-ahjes esot issaukts par kneju Albanija. Wifsh esot zaur ligu klusuma eegrofitis un isdarits. „Whnes deenas lapa“

sira, ka Ali Beis patd kaesam Milanam to esot sinamu darijis. Schi siraoshana laitam nebuhs wis notikufe draudshga prahta. Tapat sira, ka wifsh mohamedaneeshu Maloforu zelms esot fahzhees ne til dauds pret Montenegroju, ka pret Serbiju, un Ali Beis esot usnehnees kareiwu wadishanu. Waj wifsh tas teefa, wehl naw ihsten sinams, bet tas gan tizamsh, ka Albanija atkal breefmigi ruhgst. Weenu gabalu dselsh-zela lihntias liga jau esot pawehmufe fawa wara un ne-buhshot Turziji neds saldatu, neds pahrtiku wairsh atkaut peewesh par to gabalu.

Parise, 17. (5.) janw. Parises pilsehtas waldees otre-jahs wehleshandas eezehla 1 konserwatimu un 21 republi-kaneeti. Departamentshs, zil sinams, eezelti mehrenee re-publikaneeshi.

Anglija. Ixru homeruleeshu partija Anglu parlamenta esot fahzhehtulehs diwas dalas. 15 Ixru tautas weetneeki sem Schau wadishanas esot atfajijufshees no Barnela wadishanas un peexehmufchi partijas wahrdi „Ixru wigi.“ Wini negribot til as pretotees Angkeem, bet strahdat weenprahrtigi ar Anglu liberaleem preefsh reformahm Ixru sem.

Greeklja. Greeku jautajuma iraid ir schodeen wehl wifsh nefasinams, ne-aprehinams; gandrish isleekas. ka zaur pehdejo Turku rakti un zaur preti nahldamo jirkuleeru tahs buhshanas buhtu greefshchahs us labo pusl, bet tomehr tas buhtu wifai negudri, ja pee tam gribetum peekapinat ne-fshaubigas zeribas. Pateefa iraid ta leeta, ka sribhus pee abahm pufeshm jau dabujis wifai nopeetnu isskatu un ka lihds schim brihsham diplomatija welki nopuhlejshs ufa-but sribhus isshkreshanas riktigo formuli. Wehl gan ne-waid subis pehdejais zeribas starihsh, ka schis jautajums newaretu gala zitadi isgrofstees, bet tas laika fprihdis, kusch lihdsipreefshdamahm walsim wehl iraid atkauts preefsh daroshchanahs, raudamees raujahs un ja beigahs Giropas diplomatija wehl atrasees tahda pahsa bespadoma buh-shana, ka tagad, tad tiks Greeku jautajuma isshkreshana, kura norakshita Berlines kongresa 13. protokole, rakshita ar fawadu futu, ar asinu tinti. Waj tee, zaur tam radufshees apshkli buhs ipredseti preefsh austruma behdu-lugas no-flehghshanas, jeb tas buhs tilai kahds widus sehleens, to ne-weens newar eepreefsh paredset, bet gadu simtecem wairsh newilzinafees austruma leetas isshkreshana. Mehsh dsihwo-jam tahdshs laikshs, kur it wifsh dsen ka ar futu spehla ahtrumu un atfats us jaunahjeem notikumeem mums pee-rahda gaischi jo gaischi, zil krahsh; muhsu deenahs isshpehle leelaksh wehsturifshos gabalus, kuri zitahrt mehds a isdali-tees us gadu defniteem.

Deenwidus Afrika. Boeru fahzeshchanahs Trans-waala sem preefsh Angkeem ihpafchi tadehl loti drau-doshcha, ka ari zitshs Deenwidus-Afrika apgabals dsihwo dauds boeru, t. i. Holandeeschu kolonistu. Deenwidus-A-rika, ka sinams, agral walidija Holandeeschi, un til scha gadu simtena eefahlumah, kad Holande bij no Franzufsheem eexemta, Angli peefawinajahs Kapseni un zitshs Holandee-fchu semes gabalus Deenwidus-Afrika. No ta laika tur gan apmetees ari prahws Anglu pulks, bet leelaka Giro-peeshu dala tur tomehr wehl ir Holandeeschu boeri. Weena dala no teem wehl tagad dsihwo fawa patshahwiga repub-likah, ta fawktah Dransches brihwalshsi (kuru Anglija 1848 gan ari peefawinajahs, bet kurei ta pehz kahdeem gadeem bij peespeesta atdot brihwibu). Otra dala dsihwo Trans-waala sem, kas lihds 1877. gadam bij patshahwiga repub-likah, bet tad no Anglijas tika warmahzigi peefawinata, un tagad pehz trim gadeem fahzeshufshs. Bet ari Kapseni un Natalah, kas pilnigi stahw sem Anglu walidias, Holan-deeshu eedshiwotaju flaitis loti leels. Dransches republikas boeri jau tagad flegeni palihds fawem Transwaala semes tauteefsheem. kaut gan Dransches walidiba ofizieli Anglijai apgalwo, ka wisa nenodomajot eejauktees, Wifsh to ee-wehrojot, stiprinajahs domas, ka Angkeem wajadshsh no Transwaala semes atteiktees.

Atbildes.

J. J. L.—R. mahjas. Jums un wifsem ziteem patei-gamees par Arhingu laimes wehleshanu jaunah gada. Ar preeku is-pilditum abas Zuhju wehleshchanahs, tilai lihdsam nepeemest fawa foltiuma.

R. Sch. L.—S. Zuhsh mums pahmetat, ka weenu weetu Zuhju tulkojuma mehsh esot pataifshufchi zitadi isprotamu. Nenemeet launa, kad wehl reis apshwehdami mineto weetu to pahsu atbildam to jau dsirdejat, proteet: Zuhju tulkojuma pahsa ta weeta ne scha ne ta newaid isprotama. Stahshs „Dwai misjoni“ mums neder pir-manu kahrtam dehl fliktah walodas un otram kahrtam dehl neeziga falura. Zuhsh pa dauds turates pehz originalu, tulkobami wahrdi pa wahrdam; tamdehl ihahel ne zepts ne wahrits.

R. W. L. G. P. Mums bij agral eefahlitita zita atbilde tai pahsa leela, tadehl Zuhju „Par isfahdrofshanu un atbildi“ at-litam pee malas. Waruhht Zuhsh to isfahzshufchi dofeet zitadu is-fahdrofshanu. Waruhht ka ar to warefim galgi nobeigt scho „Mei-tralo druzim.“ Pahrmietimu pahv nelahrtigi peefahreto itulsi „mat. laud. naw wis administracija pelnifufe bet bijufshais red. M. J. L., jo wissh iraid fastahbijis tos flubinjumsh.

Atbildiga redaktors: **Stahla Zuhshis.**
No censures atwehshes. Riga, 7. janwari 1881.

Baltijas Semkopis lihds ar Peelikumu

ijnahls ari schini 1881. gada, usfahldams fawu septito gada gahjumu. Pascha Semkopi dabuhs weetu it ihpafchi raksti pahr semkopiibu, fainneeziibu, fadsihwi, sinibu, politiku u. t. j. pr. Peelikuma atrasees Sobgals, stahsti, dsejoli, fchis un tas, Brenzis un Schwingulis u. t. t. Palihdhibu taifni peefolijufchi wisk labakee Latweeschu rakfneeki. Zaur tam, ka administrazijas fpehja fpehkeem peedatotees wairojufchis, un ka abonentu fskaitis stipri peeaufdis, iraid eefpehjamis turplikam Baltijas Semkopi lihds ar Peelikumu dot lehtaki, pee kam leelumis gandrihs tas pats paliks. Makfa

ar peefufhtifchanu par pastu:

ar Peelikumu par gadu	3 rubl. — kap.
bes " " " " " "	1 " 60 " "
ar " " " " " "	pusgadu 1 " 60 " "
bes " " " " " "	" " " " 85 " "

bes peefufhtifchanas Rigā:

bes Peelikuma par gadu	1 rubl. — kap.
ar " " " " " "	2 " 50 " "
bes " " " " " "	pusgadu — " 55 " "
ar " " " " " "	1 " 30 " "

Peelikums ween par gadu 1 rubl. 50 kap.

" " " " " " pusgadu — " 80 "

Semkopis apstelejams schahdas weetas:

Rigā, administrazija un ekspedizija. Puhzifchu Gederta un beedra grahmatu pahrdotawa, Ahr-Nigas Kalku un Dstnawu-eelās ihubri Nr. 14. Bes tam Schillinga, Kapteina, Jebites, Altberga un Wildau'a limgu grahmatu pahrdotawās un Rigas Latweeschu beedribas namā pee skolotaja M. Ahrgal limga. Jelgawā: S. Allumana un Beshorna lgu grahmatu bodēs; bes tam pee kopm. Heilsberga lga un turgus plāfcha, kopm. Klein lga sem kolonabehm, kopm. Ch. Silber lga pee Annas wahrteem un Wilnas weefnizā, Leelaja eelā pee J. Weinberga lga, kur aridian fludinajumi teef pretim nemti. Jelgawās maifa ir titai 10 kap. aughata par Rigas makfu. Leepajā Urtina un Puhzes fl. grahmatu bodēs; Aispūtē pee Bellmera lga un Berega bodē; Dautā Vogel lga apteeki un Salleneef lga grahmatu bodē; Dalfjōs Simfena lga bodē; Jaunjelgawā Schwabe lga grahmatu bodē; Sandawā pee kopmana M. Grün l.; Lutumā Brenzlawa un Baumana lgu bodēs; Piltēnē pee Piltēnes krona m. rentneeka Schuls lga; Kuldigā Beshorna lga grahmatu bodē un pagafā-namā pee J. Schepstky lga; Wentspilē Latweeschu grahmatu bodē; Dubultōs Goerte lga apteeki; Beshfīs pee kopm. Peterfona lga, un P. Leepina lga jaunatwehriā grahmatu pahrdotawā (Kartinas-eelā, Lapina namā), kur aridian fludinajumi teef peenemti; Walfā M. Rudofja lga grahmatu bodē;

Walmeerā G. G. Freu lga grahmatu bodē; Rujenē pee Mfshna lga; Sw. Peterburgā Angljas gahufhi pee Grünberga lga. **Lautpagafōs:** (Widsem) Wez-Peebalgā pee matem. land. R. Millera lga un pagafā-namā; Smiltēnē pee kopmana G. Saffit lga; Kenzehnōs pee skolotaja Steifmana lga; Dsejrbenē pee skolotaja Gailifcha limga; Weetalwā pee skolotaja Kalkina lga; Leijas-muifchā pee kopmana Knappe lga, un Kofnefes pagafā-namā; (Kursem) Dundagas, Leel-Gferees, Skrundas, Kurifchu, Wez-Schwahrdes, Krona-Wirzawas, Leel-Gllejas, Rugawas, Leel-Swandes un Mhzes pagafā-namās un pee Afbetu muifchas waldees (pee Jeshabfates).

Wifus „Balt. Semk.“ labwehsetajus un draugus it pee waheda newaram peefaukt un tadehft tos wispahrigi luhdjam, ari turpmat laipni ruhpetees par muifu lapas isplatifchanu un labprahft palihdhet teem. kas „Balt. Semk.“ tahdu lawefku deht pahfi newaretu pastelēt. Katram, kas 10 ekfemplaru us weenas adrefes aptiellēs, peefufhtifm weenpafuito par brijwu.

Administrazija.

25 rublu

algas awfolu tam, kas man drofchi war usdot bijufchā „Baltijas Semkopijs“ redaktora Materu Jura (G. Matber)-usturefchanas weetu.

A. Ahbrandts, „Baltijas Semkopijs“ idewejs.

!! Peelais paldees !!

fahlu maifitajam „Frisim“, par wehstulu rahdijchanu, wehstulu laifitajis.

Wez-Saktu semkopiabas skola.

Wnefchanas ekfamesis (jain usnemano skolas behrnu pahrlaunfchinas) lifs zetortdeen, 22. jan. 1881. g. notureta.

Wif tee jainee kurfemneeki, kas wehlahs par Jurgeem 1881. g. semkopiabas skola eestahtees, teef tadehft zaur scho usafzinati, tai minetā deenā pulstien 10. no rihā Wez-Saktōs pee Lutuma eeraftees.

Lihds jainem ir: eefwehtifchanas un daku fihmes un ta beidfama skolas leeziba.

Sintenis, direktors.

Schni un meitenes.

kas Beshu skolas apmeklēt, atrod ruhmi un ehfchanu ar labu apdeefchanu pee landitora Neumanna.

Top pahrdots weens

gruntsgabals

no 373 p. w. leels, no kurahm 100 p. w. aramas jemes 120 p. w. plawu, ta zita jeme ir pa leelatai dafai ar baltu un malfas meichu noaugufe. Wifai deriga weeta preefch moderefchanas eestafifchanas, plawas gauschi fahfotas un ganibas labas, pilfehfts tawu tit 30 werstes no Rigas. Turpat weena gausfchan deriga dftnawu weeta, tas grunts gabals bes eefekfchanas ir labs. Tuwafas fimas pee P. Lerch l. pee Peterburgas fchofefas 4. werfit no Rigas jeb ekfpedizija.

Jaunas grahmatas.

Baltijas jantajens. No prof. M. P. Bogobina dahwinata Dr. G. Merketa peemnai. 31 Kreemu walodas tulkofis G. P.-s. Makfa 30 kap.

Puhfu lawejis, Bahju tantas-tele. Makfa 20 kap. Jhdetas no Puhzifchu Gederta un dabujamas turpat un wifās grahmatu pahrdotawās.

Muhfu apgahdeena un general-komifijas grahmatas iraid schahdas:

Dseijas stanas no Fr. Nahlberga, Makfa eefchubtas 40 kap. Glibtā kalfko wahlā eefceetas 55 kap.

Baltijas Ratenders 1879 gadam. Jhdewis Krogfemju Wikas 40 kap.

Sadufhwes wifai. Original-romans if Baltijas fahfhwes no Tbeedora Rolanda (Materu Jura) 1 rub. 25 kap.

Gwernantes nosfehnyms. Romans pehz M. G. Braddona. Jnahls 5. metendōs. 1, 2, 3 un 4 makfa a 15 kap.

Kara-kronika jeb Kreemu-Turku lachfch no 1877—1878, ar daufs bildehm puhfchota. Glibtā ahdas wahlā eefceeta 2 rub.

Krusta-farotaji jeb Kalka Wezais, patihfams stahstis, latwifki tulkofis 25 kap.

Weenas deenas patefiba, stahstis if Bahju walodas tulkofis no J. Semifcha 15 kap.

Rafats Ametufzifis, wehturigs stahstis, tulkofis J. Semits 10 kap.

Stahsta wehepeja, jautā stahstis, if Bahju walodas tulkofis Lopyas Mahrufsch 20 kap.

Jaunā Sapnu-grahmata, lihds ar latmes leefchanas un labrfchu isfifchanas isfahfifchanu 25 kap.

Lenore, behduluga ar dseefachanu trifjōs zehleendōs. Preefch Latweeschu fstatuwes pahrfchabata no R. Jaunfema (M. Bodneela) 35 kap.

Dseijneeka kofle, original dseijas no J. Danberga 20 kap.

Schuhputa dseefma pehz latw. tantas dseefmu motiwem fahfanojis Jurjanu Andrejs 25 kap.

No stahftu krahjuma lihds schim jant iswahkufchi:

Nr. 1. Pafschyta manta. Latwifki tulkofis P. G. Makfa 25 kap.

Nr. 2. Breefniga atreefchjanahs. Kreemwifki no M. W. Gogofa. Latwifki atfahfifjis Salfsemneeku Kabelleis 20 kap.

Nr. 3. Slawenais raufis. 31 Kreemu walodas latwifki pahrzehlis Sedonu Weihwajfjis 20 kap.

Nr. 4. Jihnfchjanahs ar Kankafefcheem jeb Mubamedanecetes mihlefiba. Stahstis, latwifki atfahfifjis Mabrinu Kabelleis 20 kap.

Nr. 5. Sifhlonē un Jahnū natts. Kreemwifki no M. W. Gogofa. Latwifki atfahfifjis Salfsemneeku Kabelleis 20 kap.

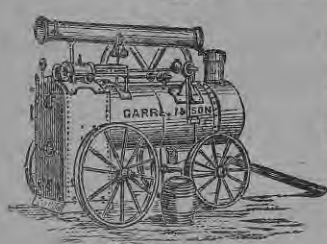
Nr. 6. „Wanagu Ahfīs“, stahstis if Prufschu Leetawas, 20 kap.

Nr. 7. Tit taifni zauri, no Krantfcha Hoffmanna, tulk. 20 kap.

Puhzifchu Gederts un beedris, Rigā,

Ahr-Nigas Kalku-eelā Nr. 14.

F. W. Grabmann, Rigā,

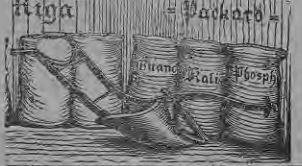
eepretim Jelgawas un Lutumas bahnuhim.

Wrtli, arku daitti, fchjamas un plawjamas maschinas. Ar rotahm un gewell dftnamas kufamas-maschinas. Garreta lokomobiles un kufamas maschinas, kas ihpafchi weenfahrfchi labi taifitas un daufs pahrahda; us Parifses pafawles isfahfbi tabs ar 2 fetla medatahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peefolita labuma apgalwofchanu.

P. van Dyka pehznahzeji,

Rigā, Smilfchu-eelā.

Claytona Lokomobiles un kuf.-masch.

Packarda superfosfati, augst- un widejgr. ar peefolita labuma apgalwofchanu. — tā lā ari kalf-mehfli, augstgr. kaulu-milki un wifadas zitas lauffaimneeziabas maschinas un rihfi.

Labibas wehtijamas maschinas

loti labās konstrukzijās un ar wajadstigeem fehklas feeteem isfihfotas, no 38 rub. lihds 120 rub. peedahwa no leghera

P. van Dyka pehznahzeji,

Rigā.

Ihdewejs: A. Ahbrandts. — Drukafis pee M. Jakobfona, Rigā, Behweru eelā Nr. 5.

Peefifhm.: Tadeht ka otrodeenā eefrita fwehtfudeena, bij schim 1. num. jaisnahf deemu wehlahf.

No Poltzejas atwehlets. Red.

M. Jakobfona

grahmatu-drukatawa,

Nr. 5. Rigā Behweru-eelā Nr. 5.

(Dibinata 1873. gadā.)

ir tā paleelinata, ka war wifū leelafos laifrahfhus, romanus, wifadas skolas, dseefmu-, pafaku- un stahstu-grahmatas par mehrenu makfu glibti drukat; tapat ari fagatawo us apstelleschanu pehz katra wehleschanahs: adrefu- un wifites-fahrtēs, faderinaschanahs, laulafchanahs- kufifibu- un behrn-biketēs, rehfinumus, fchematus, kwitanzēs, tabelles, wifadus fihfus darbus preefch pagafu teefahm un waldehm u. t. t., u. t. t.

„Bakera“

Anglu wehtijamas-maschinas, Amerikas wehtijamas-masch., tā ari

effektu-maschinas,

no wifadahm konstrukfifcham un leelumem wahrdod

Biegler un beedris,

Karkowā Zekat. profp. Nr. 22, Rigā, pilf. Kalku-eelā Nr. 6, Leepajā, Leelajā eelā Nr. 6.

